

COL·LABORACIÓ

Universitats

XAVIER MAUREL
ECONOMISTA

EN ELS darrers anys s'han incrementat els contractes de baixa qualificació a universitaris. El 34,4% dels seus graduats han ocupat el passat any 2016 treballs en llocs de baixa qualificació. Tres de cada quatre professors universitaris fan les classes en el centre on van fer el seu doctorat –dita endogàmia– i, segons l'informe de l'OCDE, estudiants entre 25 i 34 anys no van obtenir el títol de batxiller. Altrament, el 66% de docents i investiga-

dors tenen edats elevades. I si no volen continuar obsolets cal modificar les titulacions universitàries per tal d'oferir ensenyaments professionals nous. Cal posar de manifest que, a més de les qüestions suara citades, la crisi de les despeses públiques necessàries a les universitats va començar arran de la crisi econòmica de l'any 2008, i continua vigent l'any avui en curs, com ha manifestat el Rector de la Universitat de Barcelona, que ha citat

les pèrdues de tresoreria de 181 milions en el conjunt de les universitats públiques de Catalunya. Val a dir que els professors estan mal pagats, que proliferen *professors* alternatius ajudants, ajudants de doctors, sense oblidar els associats. En resum, ens trobem en un guirigall de dubtós futur. El passat mes de setembre, el professor i investigador a la Universitat de Harvard Dan Levy va afirmar de manera contundent que “Centenars d'universitats no existiran d'aquí a 20 anys, perquè no ofereixen res que no puguem aprendre sense elles”. En altres mots: “Moltes universitats tancaran, perquè ja no fan falta.” Una universitat de Califòrnia anuncia als professors de filosofia la seva substitució per un filòsof de “referència” que impartiria

els seminaris arreu. Els periodistes, diu Levy, poden ser substituïts per robots, i diaris i periodistes de continguts d'actualitat. El President Trump no ho farà millor! El rector de la Universitat de Barcelona, Joan Elies, ha manifestat clarament que “el sistema públic està en perill d'extinció”. Són molts els qui ho afirmen, però som cada dia més els qui temem per la destrucció del capital humà. L'any passat, a la trobada de la ciutat de Davos es va proposar que calia capacitar per resoldre complexitats, animar el pensament crític, la creativitat, la intel·ligència emocional, la capacitat de decisió, l'orientació per al client, la capacitat de negociació i la flexibilitat cognitiva. Ens podem quedar veritables humans en els racons de l'enteniment humà?

El professor Stephen Hawking ja aconsella fugides al planeta Mart. Aleshores ens cal preguntar-nos: estarem segurs que un creixent de titulacions superiors siguin realment útils per avançar en una societat lligada a l'estil Davos? I, encara més, aquests titulats amb aqueixos coneixements seran útils a una superioritat que no li cal a la majoria que requereix treballs com els citats? Potser que ens ho pensem. El filòsof i acadèmic Emilio Lledó, a qui hem celebrat el dia 5 d'aquest mes el seu norantè aniversari, ens ha ofert filosofia per a humans: “Cualquier bandera entorpece. Lo que necesitamos es una bandera de justicia”, “Con los nacionalismos se olvida la corrupción de uno y de otro lado”. Per molts anys, mestre i amic.